מערך שיעור

סמל היישוב שלי ומשמעותו

עוגני השיעור

שכבת גיל: כיתה ג'

ציר מוביל: היישוב שלי – פרק בסיפור הלאומי

רעיון מרכזי: לכל יישוב יש סמל ייחודי, המשקף את ערכיו, מיקומו וסיפורו ההיסטורי. סמל היישוב מבטא את הזהות המקומית ואת תחושת השייכות של תושביו לארץ ישראל.

נושא: סמל היישוב שלי – מה הוא מבטא?

מיומנויות:

אוריינות לשונית – הבעה בעל פה, דיון, ניסוח תובנות

אוריינות מידע – קריאה והבנה של ייצוגים גרפיים וסמלים

חשיבה יצירתית – הכנת סמל

ערכים וסוגיות לדיון:

כיבוד ערכי המורשת - מחויבות לערכי המורשת והזהות התרבותית,

בין-תחומיות: מולדת, שפה, אומנות חזותית

מערך השיעור

פתיחה

מטרה: להבין משמעות "סמל היישוב שלי" דרך חשיפה למגוון סמלים של יישובים שונים בישראל

מה עושים?

1. שואלים: למה לדעתכם ליישוב צריך סמל? מה הסמל אומר על המקום שבו אנחנו גרים?
2. מציגים סמלים שונים (נספח 1)
   - שואלים: מה אתם רואים בסמל? למה לדעתכם בחרו דווקא את הציורים האלו? מה הם מלמדים על המקום? אילו ציורים חוזרים על עצמם בסמלים שונים? מה נוכל ללמוד מכך?
3. מסכמים: יש מוטיבים שמופיעים בכמה סמלים המדגישים רעיון משותף (חקלאות, הרים, מים, בתים, ספר תורה, דגל).
4. מציגים את סמל היישוב ומבקשים מהתלמידים לזהות: אילו פרטים מופיעים בו? (למשל: עצים, הרים, בית כנסת, שמש, מגן דוד, שיבולים), אילו צבעים בולטים?, האם זה קשור לאופי היישוב? למיקום גאוגרפי? להיסטוריה?
5. התלמידים יציעו רעיונות לפיענוח הסמל המקומי .
6. מסבירים את משמעותו של סמל היישוב (אפשר גם לתת לתלמידים דף מידע על סמל היישוב)

מה צריך?

סמלים (נספח 1)

למידה פעילה

מטרה: להבין את משמעותו ואת ערכו של הסמל.

מה עושים?

יוצרים בקבוצות סמל חדש ליישוב המשלב בתוכו גם אלמנטים הקשורים למדינת ישראל.

1. **נחלק "מגן ריק" (נספח 2)**

ניצור בו סמל חדש ליישוב ונוסיף גם אלמנט שקשור למדינה.

נחשוב מה חשוב שיהיה בסמל? (מקום אהוב, ערך חשוב, אנשים, טבע, צבעים)

- נכתוב משפט קצר: בחרנו לצייר _____ כי זה מייצג את היישוב שלנו בכך ש_____

מה צריך?

"מגן ריק" (נספח 2)

עיבוד וסיכום

מטרה: לבטא את תחושת השייכות של התלמידים ולבחון את ההבנה שלהם על משמעות הסמל.

מה עושים?

1. משתפים בתוצרים של הלמידה הפעילה:
   - מציגים ומסבירים את הסמל שיצרו במשפט: בחרנו לצייר.....כי זה מייצג את היישוב שלנו בכך ש....
2. דיון מסכם: מה הסמל שיצרנו מספר על היישוב שלנו?
3. תולים את הסמלים של הילדים על הקיר או מדביקים על בריסטול, וכותבים מתחת משפט אישי קצר.

*אפשר לערוך הצבעה ולבחור את הסמל המועדף .

להמשך המסע

1. שאלו את ההורים או את הסבים: האם אתם יודעים מה המשמעות של סמל היישוב שלנו ? האם אתם מכירים את ההיסטוריה שמאחוריו?
2. משימת כתיבה – "אם היה לי סמל אישי"
3. ציירו סמל אישי שמייצג אתכם – כמו סמל של יישוב, אבל לעצמכם. הוסיפו שלוש מילים שמתארות אתכם דרך הסמל.

צידה לדרך (נספחים)

נספח 1: סמלי ישוב - ויקיפדיה

סמלי הערים ומשמעותם - ויקיפדיה
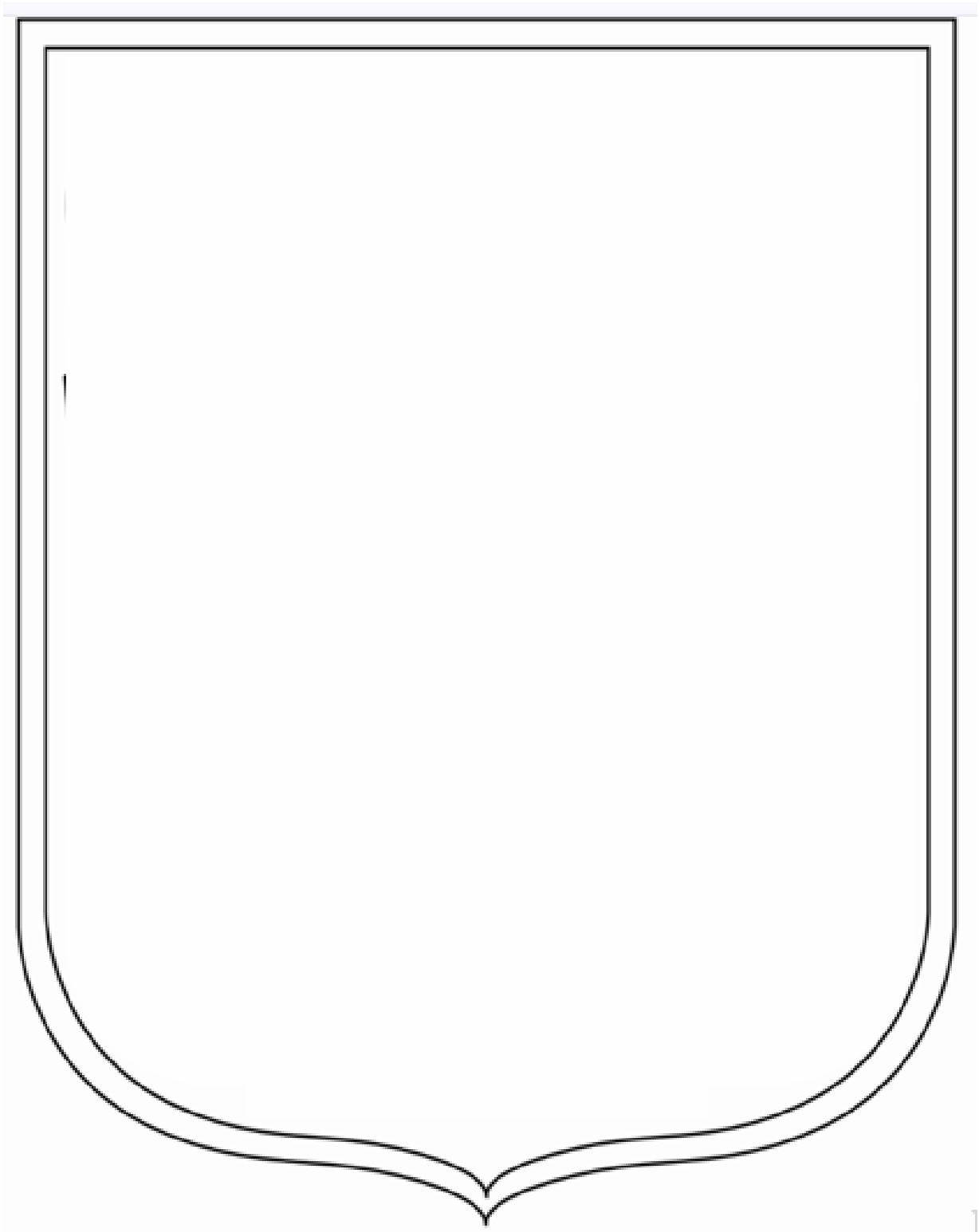
נספח 2: דף "מגן"